

Drogingsremmend oppervlaktemateriaal – geëmailleerde materialen

Beschrijving

Geëmailleerde of geglazuurde gevelmaterialen (bakstenen, muurbetegeling) worden reeds van oudsher toegepast, en wordt sinds de 2^e helft van de 19^e eeuw vinden we deze materialen overvloedig in gevels, als decoratief materiaal, maar evenzeer functioneel, als bescherming tegen regenwater, spatwater, of zelfs om vochtproblemen in de gevel te maskeren. Dit soort van materialen is niet steeds glanzend en helgekleurd. Vaak komen ze ook subtiel voor als een dun zoutglazuur, die niet glanst en de natuurlijke kleur van de baksteen heeft, waardoor ze vaak niet herkend worden als een glazuur.

Dit soort van afwerking heeft als bijzondere nadeel dat droging van vocht dat achter het glazuur terechtkomt, moeilijk afgevoerd zal worden. Naar verwachting is dit fenomeen minder uitgesproken bij ouder metselwerk in kalkmortel met normale voegen. Naarmate de voeg (tussen baksteen of tegel) evenwel fijner wordt en de mortel hydraulischer (~cementmortel) kan zo'n geglazuurde laag een dramatische negatieve impact op de droogingsnelheid hebben, hetgeen een snelle heringebruikname van het gebouw in de weg kan staan.

Inschatting van het risico

Pathologieversterkend risico (remming van de drogingsnelheid)

gering   gemiddeld   groot

(X)

(X)

X

Oplossingen

In eerste instantie doet men er zoveel mogelijk aan om geen vochtinfiltratie in de gevel toe te laten, zodat deze ook niet hoeft uit te drogen: herstellen van gevelmaterialen en voegwerk.

Het aanbrengen van een bijkomende afwerklaag (verf, pleister) kan problematisch zijn, wegens de wellicht lage hechting van deze afwerklaag op de geëmailleerde laag.

Een zeer drastische ingreep bestaat uit het verwijderen van de tegellaag of bakstenen, en ze te vervangen door ander materiaal. Hierbij dient men zich te realiseren dat men wellicht een bescherming tegen spatwater wegneemt, hetgeen toch op één of andere manier gecompenseerd moet worden.

Bij een spouwconstructie met buitenspouwblad in geëmailleerde baksteen kan het overwegenswaard zijn om het buitenspouwblad te verwijderen en te vervangen door een ander type buitenspouwblad, of direct door een buitenisolatie met afwerklaag. Let wel: indien bij deze constructie sowieso enkel het buitenspouwblad vochtig kan worden én het is vorstbestendig, en de spouw en binnenspouwblad zijn goed overstromingsbestendig, dan is de vervanging van het buitenspouwblad overbodig. Het lang nat blijven van het buitenspouwblad heeft dan in principe geen negatieve gevolgen.

Opmerkingen

- Vaak hebben dergelijke gevels ook wel wat last van verhoogde infiltraties, bijvoorbeeld bij muurbetegelingen met fijne voegjes, die niet erg duurzaam zijn. Bij een overstroming zijn dit belangrijke lekken.
- Ingrepen op geëmailleerde gevelmaterialen hebben een grote impact op de esthetiek van de gevel, en dat is vaak ongewenst, in het bijzonder bij erfgoedgebouwen. In dat geval hangt men dus vast aan een oplossing waarbij de gevel zo goed mogelijk gerestaureerd wordt. Eventueel in combinatie met ingrepen waardoor de binnenaafwerking overstromingsbestendiger wordt, waardoor enig lekdebiëet naar binnen toe getolereerd kan worden.